

Extreme cruelty. Zvláštní krutost. Jako právní důvod rozvodu zvláštní krutost může spočívat v ublížení na zdraví nebo fyzickém násilí nebo v takovém jednání nebo nedbalosti, jimiž lze narušit duševní rovnováhu nebo zhoršit duševní nebo tělesné zdraví osoby, vůči níž jednání směřuje nebo v takovém jednání, jimž je mařen smysl manželství. *Schlueter v. Schlueter*, 158 Neb. 233, 62 N.W.2d 871, 876.

Extreme low tide. Zvláště nízký odliv. Odlivy, které jsou nižší než nejnižší odliv. *State v. Edwards*, 188 Wash. 467, 62 P.2d 1094, 1095.

Extremis. Krátce před smrtí. Trpí-li osoba nevyčerpitelnou nemocí, říká se, že je „in extremis“.

Extremis probatis, praesumuntur media. Když se prokáží krajnost, lze to, co je mezi nimi, předpokládat.

Extremity. Krajnost. Nejzazší bod, oddíl nebo část. Končetiny nebo údy lidského těla (ruce nebo nohy). Krajní nouze nebo značné nebezpečí. Zoufalé jednání nebo krajní opatření.

Extrinsic. Vnější. Cizí, z cizích zdrojů. K *Extrinsic fraud*, viz *Fraud*.

Extrinsic ambiguity. Nejasnost způsobená vnějšími okolnostmi. V písemné smlouvě taková nejasnost, která nevzniká z rozporu právní listiny, ale působením nějakých vedlejších okolností, které nejsou smlouvou upraveny. *Pacific Indemnity Co. v. California Electric Works*, 29 Cal. App.2d 260, 84 P.2d 313, 320.

Extrinsic evidence. Vedlejší důkaz. Důkaz, který nevyplývá z dohody nebo smlouvy. Důkaz, který nevyplývá přímo z nějakého dokladu, ale který vyplývá z prohlášení stran sporu nebo jiných okolností, za nichž byla smlouva uzavřena. Vedlejším důkazem je také důkaz, který nebyl předložen řádně soudu, jenž důkazní řízení provádí. Viz *Parol evidence rule*.

Extrinsic fraud. Viz *Fraud*.

Ex turpi causa non oritur actio. Z nečestného důvodu nevzniká žaloba.

Ex turpi contractu actio non oritur. Z nepoctivé (nespravedlivé) smlouvy nevzniká žaloba. Smlouva uzavřená na nezákonném nebo nemorálním základě nemůže být vynutitelná v soudním řízení.

Exuere patriam. Zřící se vlasti nebo vlastní státní příslušnosti.

Exulare. Vypovědět. Podle starého anglického práva poslat do vyhnanství. *Nullus liber homo, exuletur, nisi, etc.* — Žádný svobodný člověk nesmí být vypovězen, dokud, atd.

Ex una parte. Z jedné strany; na jedné straně.

Ex uno disces omnes. Z jednoho poznáš všechno.

Exuperare. Překonat, přemoci; zadržet nebo zatknout.

Ex utraque parte. Na obou stranách, z obou stran.

Ex utriusque parentibus conjuncti. Příbuzní z matčiny i otcovy strany; celý rod.

Ex visceribus. Z nitra. Ze srdce, z podstaty věci. *Ex visceribus verborum* — z pouhých slov a ničeho jiného.

Ex visitatione Dei. Z navštívení Božího; z vůle Boží; z řízení nadpřirozené vůle. Ve středověku, jestliže byl vězeň pohnán k soudu a místo aby se obhajoval, mlčel, byla ustavena porota, která měla vyšetřit, zda mlčel pro svou zatvřelost nebo zda byl němý z vůle Boží.

Také z přirozené příčiny, na rozdíl od násilných. Jestliže výsledkem ohledání mrtvolky je, že smrt byla způsobena nemocí nebo jinou přirozenou příčinou, stojí v něm, že smrt nastala „*ex visitatione Dei*“.

Ex visu scriptionis. Z vidění psaného; z toho, že viděl osobu psát. Výraz používaný pro popis jednoho ze způsobů dokazování o písemné listině.

Ex vi termini. Ze síly pojmu. Ze skutečného významu použitého výrazu. 2 Bl. Comm. 109, 115.

Ex voluntate. Dobrovolně; ze svobodné vůle nebo výběru.

Ex warrants. Bez poukázek na výplatu dividend. Cenný papír je prodán „*ex warrants*“, jestliže poukázky na výplatu dividend byly zadrženy prodávající stranou.

Eyde. Pomoc; podpora; příspěví. Subvence.

Eyewitness. Očitý svědek. Osoba, která může podat svědectví o tom, co sama viděla. *Wigginton v. Order of United Commercial Travelers of America, C.C.A. Ind.*, 126 F.2d 659, 662, 665, 666, 667. Ten, kdo viděl jednání, událost nebo obchod, o nichž podává svědectví. Liší se od svědka, který slyšel (*auritus* — *ear-witness*). *Pannell v. Sovereign Camp, W. O. W.*, 171 Tenn. 245, 102 S.W.2d 50, 52.

Eyewitness identification. Identifikace očitým svědkem. Druh důkazního prostředku osobou, která viděla událost a svědčí o osobě nebo osobách, které si pamatuje jako osoby z viděné události. Viz *také* *Lineup*.

Eygne. Synonymum pro „*eigne*“ (viz heslo).

Eyre. Cesta; soudcovská okružní cesta.

Soudci na okružní cestě byli soudci, kteří v období vlády anglonormanských králů podnikali jednou za sedm let okružní cestu po království a konali na stanovených místech soudní řízení o stanovených kauzách.

Eyrer. Fr. pr. Cestovat; podnikat okružní cestu.

F

F. Ve starém anglickém trestním právu byli tímto písmenem označováni zločinci po svém doznání knězi a ti, kteří byli usvědčeni ze rvaček, výtržností nebo lži.

Federal Reporter, First Series. Viz Federal Reporter.

F.2d. *Federal Reporter, Second Series. Viz Federal Reporter.*

F.A.A. *Viz Federal Aviation Administration* (Federální letecká správa). V námořním pojištění znamená: „Bez všech havárií“, tj. označení, že pojištění je pouze proti úplné ztrátě.

Fabrica. Ražba. Ve starém anglickém právu zhotovování nebo ražení peněz.

Fabricare. Lat. Zhotovovat. Ve starém anglickém právu označení pro zákonnou ražbu mincí a rovněž pro nezákonné zhotovování, resp. padělání mincí. Užíváno v obžalobě z padělání konosamentu.

Fabricate. Vynalézat, vymýšlet klamně. *Viz také* *Counterfeit; Forgery.*

Fabricated evidence. Vykonstruovaný důkaz. Důkaz vyrobený, zaranžovaný po činu, buďto zcela falešný nebo jinak křivý, přebarvený lží a záměrně s podvodným úmyslem. Vyrobit důkaz znamená zaranžovat nebo zařídit okolnosti nebo indicie pro spáchání činu za účelem jejich použití jako důkazu tak, aby se jevíly jako náhodné nebo nezmanipulované. Falešně dokazovat nebo osnovat úskok s úmyslem podvádět. Takový důkaz může být zcela padělaný a umělý nebo může sestávat z pokřivení a překroucení skutečných faktů, aby se vytvořil mylný dojem v myslích těch, kdož je posuzují, a z předkládání takového dojmu za pravdivý a nefalšovaný. *Viz také* *Fabricated fact, Perjury.*

Fabricated fact. Vykonstruovaná skutečnost. Podle pravidel dokazování skutečnost, opřena jen o tvrzení, bez jakékoli opory v pravdě. Reálný nebo nefalšovaný fakt, kterému byla záměrně dána chybná podoba; fyzický předmět, umístěný v chybném spojení s jiným nebo s osobou, na kterou se zamýšlí uvrhnout podezření. *Viz také* *Deceit; False fact; Fraud; Perjury.*

Fabric lands. Stavební pozemky. Ve starém anglickém právu pozemky dané k udržování, přestavbě a opravě katedrál a jiných kostelů.

Fabula. Ve starém evropském právu smlouva nebo formální dohoda. Zvláště používána v lombardských a vizigótských zákonech k označení svatební smlouvy nebo dohody.

Face. Líc. Povrch něčeho, zvláště vzezření, horní a vnější část povrchu. To, co se zvláště nabízí zraku diváka. Slova psaných listin v jejich zjevných nebo zřejmých významech, jako nominální hodnota bankovky, účtu, dluhopisu, šeku, směnky (traty), rozsudku nebo smlouvy. Ta strana rozsudku, pro niž výlučně byl pokládán za

významný. *Cunningham v. Great Southern Life Ins. Co., Tex. Civ. App.*, 66 S.W. 2d, 765, 773.

Face amount. Nominální částka. Nominální částka úřední listiny je pouze ta, která je skutečně uvedená, bez přirostlých úroků. *Viz* *Face of instrument; Face value.*

Face amount insured by the policy. Částka pojištěná pojistkou. Podle zákona o rozšířeném životním pojištění znamená částku, která je ve všech případech splatná v rámci pojistky jako přímé životní pojištění, bez ohledu na dodatečné znaky, jako jsou pojištění nehod nebo nemohoucnosti. *Wilkins v. Metropolitan Life Ins. Co.*, 350 Mo.185, 165 S.W. 2d 858, 861, 862. *Viz také* *Face of policy; Face value.*

Face of instrument. Líc listiny. Jen to, co je výslovně uvedeno, bez jakéhokoli výkladu, změny nebo dodatku vnějších skutečností nebo důkazů. *Investor's Syndicate v. Willcuts, D. C. Minn.*, 45 F.2d 900, 902. Tedy, pokud pojmy, uvedené v listině, vykazují podstatné právní vady, je označena za „*void on its face*“ („zjevně neplatnou“). Jako doklad o existenci dluhu je vyjádřením základní částky, která je dlužná nebo splatná, bez příslušenství, jako jsou úroky, resp. náklady. *Viz také* *Face value.*

Face of judgment. Dlužná částka, uvedená ve výroku rozsudku, bez úroku.

Face of policy. Výraz, který — podle zákona, zakazujícího, aby životní pojistky obsahovaly ustanovení o způsobu úhrady splatné částky o nižší hodnotě než je částka, na niž je pojistka vystavena — neznamená pouze první stránku, ale celou pojistnou smlouvu obsaženou v pojistce, včetně přiloženého dodatku, zmíněného na první stránce. *Viz také* *Face value.*

Face of record. Líc protokolu. Celý protokol, nikoli pouze to, co opakuje rozsudek. Každá část soudního řízení určená k zaprotokolování, která je vedena soudem za tím účelem. *Permian Oil Co. v. Smith*, 129 Tex 413, 107 S.W. 2d 564, 566. Líc protokolu zahrnuje v trestní věci obžalobu a výrok rozsudku. *Viz také* *Record.*

Facere. Lat. Konat, dělat, činit. Tedy, *facere defaultam*, udělat chybu; *facere duellum*, jít na souboj nebo vést bitvu; *facere finem*, způsobit nebo platit pokutu; *facere legem*, uzákonit; *facere sacramentum*, učinit přísahu.

Face value. Hodnota pojistky, dluhopisu, hypotéky nebo jiného zajištění podle certifikátu nebo listiny, splatné při dospělosti pohledávky. Tato „nominální hodnota“ je rovněž částkou, podle níž jsou vypočítány úroky nebo kupony. Tedy z 10 % obligace s nominální hodnotou 1.000 USD se vyplatí držiteli 100 USD ročně. Nominální hodnota je také často uváděna jako paritní nebo nominální hodnota listiny. Hodnota, která může být zjištěna pouze z textu listiny bez pomoci vnějších faktů nebo důkazů. *Investor's Syndicate v. Willcuts, D. C. Minn.*, 45 F. 2d 900, 902. *Viz také* *Face amount. Srovn. Market value.*

Failure to testify. Odmítnutí svědčit. V trestním procesu nemusí obžalovaný svědčit a odmítnutí svědčit nesmí být komentováno soudcem ani žalobcem, neboť je chráněno pátým dodatkem Ústavy USA. *Criffin v. California*, 380 U.S. 609, 85 S. Ct. 1229, 14 L. Ed.2d 106. *Viz také Self-incrimination.*

Faint (or feigned) action. Předstíraná žaloba. Ve staré anglické soudní praxi šlo o žalobu, kdy strana, která ji podala, neměla nárok na uspokojení svého požadavku, ačkoliv znění žaloby bylo pravdivé. *Viz také Feigned action.*

Faint pleader. Falešný obhájce. Podvodný, falešný nebo dohodnutý způsob obhajoby k oklamání třetí osoby.

Fair. Korektnost, slušnost, nestrannost, poctivost. Bez předsudků, favorizování a upřednostňování vlastního zájmu. Spravedlivý, slušný, vyrovnaný, rovný ve vztahu k rozdílným zájmům. *Viz také Equitable, Reasonable.*

Shromáždění kupujících a prodávajících za účelem vystavování a prodeje zboží. Obvykle doprovázeno zábavou, soutěžemi apod.

V Anglii velký trh. Přednostní trh. Býval dědičným právem udělovaným královským patentem nebo byl založen na předpisu, který předpokládal udělení Královskou korunou. Veřejné tržiště nebo místo koupě a prodeje. 1 Bl. Comm. 274. Podle starého anglického práva výsada konat trh byla spojena s určitými privilegii. Trhy, jako právem uznané instituce, se vyznačovaly zvláštními právními charakteristikami. Většina z těchto privilegií a charakteristik je však nyní překonaná. V Americe trhy ve středověkém smyslu jsou neznámé a v moderním, běžném smyslu jsou zcela dobrovolné a neformální a obchody uzavírané na nich nebo ve spojení s nimi se řídí obvyklými pravidly pro prodej atd.

Fair and impartial jury. Spravedlivá a nestranná porota. Porota zvolená k vyslechnutí důkazů a vyslovení rozsudku o vině, nevině nebo odpovědnosti obžalovaného bez jakéhokoliv předsudku. To předpokládá, aby každý člen poroty byl bezúhonným a nestranným porotcem. *City of San Antonio v. McKenzie Const. Co.*, 136 Tex. 315, 150 S.W.2d 989, 993. To znamená, že porotci nejsou jen spravedliví a nestranní, ale také kvalifikovaní. *Boca Teeca Corp. v. Palm Beach County, Fla. App.*, 291, So 2d 110, 111. *Viz Fair and impartial trial, Impartial jury.*

Fair and impartial trial. Spravedlivý a nestranný proces. Výslech nestranným a nezúčastněným tribunálem. Soudní řízení, v němž výslech předchází rozsudku, kdy soud jedná z podnětu stran a v němž je vynesen rozsudek až na základě úplného zhodnocení důkazů a skutečností jako celku. Základní ústavní záruka je obsažena výslovně v klauzule o zakázaném postupu ve 14. Dodatku k Ústavě USA.

Proces, v němž práva obžalovaného jsou chráněna a respektována. *Raney v. Commonwealth*, 287 Ky. 492, 153 S.W. 2D 935,937,938. Objektívni a nestranný proces s porotou za účasti právního zástupce, který se stará o obhajobu, povinnou účast svědků, pokud je třeba, a rozumnou dobu nutnou ve světle všech důležitých okolností k vyšetření, řádné přípravě a předložení obhajoby. Proces, v němž je obžalovanému dovoleno být zastoupen advokátem a ani svědkové ani advokát nejsou zadržováni. Proces, v němž nemá okresní prokurátor nebo kdokoliv jiný žádnou nelegitimní výhodu. *People v. Nationwide News Service*, 172 Misc. 752, 16 N.Y.S. 2d 277, 279. Spor, v němž je svědkům stran

dovoleno svědčit v souladu s jednacím řádem soudu při zachování mezi soudní pravomocí a podle pravidel, výslech svědků s právem stran svědčit a s právem obhajoby pronavit. To vyžaduje, aby zvolená porota neměla předsudek ohledně viny nebo nevinu toho, kdo je souzen. *Lane v. Warden, Md. Penitentiary, C. A. Md.*, 320 F.2d 179, 185. Má být nejen objektivní a nestranná porota a práva znalý a nezávislý soudce, ale měla by být i atmosféra klidu, v rámci které mohou svědkové vyslovit svá svědectví bez obav a zastrahování, ve které mohou právní zástupci hájit práva obžalovaného svobodně a plně a v níž může být zjištěna pravda a vyslovena důvěra bez strachu a násilí. *Raney v. Commonwealth*, 287 Ky. 492, 153 S.W.2d 935, 937, 938. *Viz také Impartial jury.*

Fair and proper legal assessment. Objektívni a řádný zákonný odhad. Odhad, který stanoví hodnotu majetku na objektivní, stejné a jednotné základně ve srovnání s jiným majetkem stejné povahy a hodnoty v rámci hrabství nebo státu. *Viz také Equalization.*

Fair and reasonable value. Přiměřená a rozumná hodnota. *Viz Fair market value, Fair value, Just compensation.*

Fair and valuable consideration. Poctivé a hodnotné protiplnění, takové, které je podstatným protiplněním za převedený majetek nebo které je rozumné s ohledem na okolnosti a podmínky a tržní hodnotu srovnatelných majetků v témže místě, na rozdíl od neadekvátního plnění. *Lucas v. Coker*, 189 Okl. 95, 113 P.2d 589, 590. *Viz také Adequate Consideration, Fair consideration, fair market value, Fair value, Just compensation.*

Fair averaging. Odpovídající průměr. V rámci daňového výměru znamená průměrnou, běžnou částku a cenu zboží dosahovanou za období 12 měsíců. *Sears Roebuck & Co. v. State Tax Commision*, 214 Md. 550, 136 A.2d 567.

Fair cash market value. Objektívni tržní hodnota. Pojem cash market value, fair market value, reasonable market value nebo cash market value jsou v podstatě synonyma. *Fort Worth & D. N. Ry. Co. v. Sugg. Tex. Civ. App.*, 68 S. W. 2d 570, 572.

Fair cash value. Výraz má prakticky shodný smysl s reasonable value, fair market value a actual cash value a znamená přiměřenou nebo rozumnou cenu, za níž může být majetek prodán na trhu. Odpovídající hodnota stanovená pro účely daně z majetku je vykládána ve významu „tržní hodnota“ (fair market value) nebo cena, kterou by byl majetek ohodnocen při prodeji, kdy obě strany jsou připraveny, ochotny a schopny učinit obchod bez jakéhokoliv nátlaku. *Consolidation Coal Co. v. Property Tax Appeal Bd. of Dept. of Local Government Affairs*, 29 Ill. App.3d 465,331 N.E. 2d 122, 126. Cena, kterou někdo zaplatí na otevřeném trhu. *Viz také Fair market value, Fair value, Just compensation.*

Fair comment. Forma kvalifikovaného ohrazení se proti uveřejnění ve sdělovacích prostředcích, které se zabývá jednáním o věcech, dotýkajících se legitimně společenství jako celku, protože věcně ovlivňují zájem celého společenství. *Phoenix Newspapers, Inc. v. Church*, 103 Ariz. 582, 447, P.2d 840, 853. Pojem používaný v žalobách proti nactiutrhání, vztahující se k tvrzením pisatele (např. sdělovací prostředky) v dobré víře v jejich pravdivost či vztahující se k úředním aktům, i kdyby tato tvrzení ve skutečnosti nebyla pravdivá.

Obhajoba, označovaná jako „fair comment“ není zmařena okolností, že porota pokládá obhajobu za logicky nedůslednou, nýbrž postačí, že určitá důvěryhodná osoba na základě zjištěných faktů s poctivým úmyslem zaujímá takový názor. *Cohalan v. New York Tribune*, 172 Misc. 20, 15 N.Y.S.2d 58, 60, 61. „Fair comment“ se musí zakládat na skutečnostech náležitě zjištěných, nesmí obsahovat obvinění z korupce nebo nečestné motivy s výjimkou podložených skutečností a musí být čestným vyjádřením skutečného názoru pisatele. *Hall v. Binghamton Press Co.*, 263 App. Div. 403, 33 N.Y.S.2d 840 848. *Viz též Fairness or equal time doctrine.*

Fair competition. Korektní soutěž. Otevřená, spravedlivá, slušná soutěž, která je čestná jak mezi soutěžícími, tak mezi kterýmkoliv z nich a jeho zákazníky. *Viz Antitrust acts, Clayton Act, Price-Fixing, Sherman Antitrust Act.*

Fair consideration. Spravedlivá protihodnota. Odpovídající ekvivalent. Takové protiplnění, které z hlediska všech okolností je čestné, přiměřené a neobsahuje zlý úmysl. Plné a adekvátní protiplnění. Splnění dluhů v dobré víře, protiplnění, které věrně odráží hodnotu převedeného majetku. Protiplnění, které není v nepoměru k hodnotě převedeného majetku. Pojem z oblasti podvodných převodů vyjadřující to, co je dáno náhradou za převod majetku dlužníka, kdykoli směna zahrnuje majetek nebo i jiné věci, které mají v zásadě stejnou hodnotu. *Viz také Adequate consideration, Fair cash value, Fair market value, Fair value, Just compensation.*

Fair Credit Billing Act. Federální zákon určený k usnadnění urovnávání sporů z akreditivů a k přinucení společností vystavujících úvěrové karty k větší odpovědnosti za kvalitu zboží nakoupeného držiteli karet. 15 U.S.C.A. § 1666 a násl.

Fair Credit Reporting Acts. Federální zákon. Tento zákon je první federální úpravou obrovského průmyslu spotřebitelských informací, dotýkající se všech úvěrových kanceláří společností provádějících průzkum, detektivních a inkasních agentur, výměny informací mezi věřiteli a společnostmi pro počítačově zpracované informace. Účelem tohoto zákona je zajistit, že činnosti v oblasti spotřebitelských informací jsou prováděny objektivním a slušným způsobem ve vztahu ke spotřebiteli, respektující jeho právo na soukromí proti požadavkům na poskytnutí informací ze strany jiných osob. Spotřebitel má několik důležitých práv včetně práva vědět o informačních činnostech, práva na přístup k informacím obsaženým ve spotřebitelských zprávách a práva na opravu mylné informace, která mohla být důvodem pro odeřízení úvěru, pojištění nebo zaměstnání. 15 U.S.C.A. § 1681 a násl. *Viz také Consumer reporting agency.*

Zákony států Unie. Tyto zákony běžně upravují práva spotřebitele vůči agenturám poskytujícím úvěrové informace, zakazují poskytování zastaralých informací, požadují, aby osoba poskytující úvěr oznámila spotřebiteli, že obdržela zprávu, a požadují, aby informační agentura zpřístupnila kopii zákazníkovi.

Fair Debt Collection Practices Act. Zákon o poctivém inkasu dluhů. Federální zákon, jehož účelem je zamezit obcházení zákona výběřčími při inkasu dluhů a zajistit, aby ti výběřčí, kteří se neuchylují k těmto inkasním praktikám nebyli v konkurenci znevýhodněni,

jakož i podporovat účinné státní zásahy na ochranu spotřebitele proti zneužití inkasa dluhu. Tento zákon se také aplikuje při inkasu prováděném zástupci. 15 U.S.C.A. § 1692(e). Také většina států Unie vydala zákony o inkasních praktikách.

Fair equivalent. Přiměřený ekvivalent. Podle zákona znamená rovnocenné protiplnění v rámci směnných majetkových vztahů v okamžiku převodu hodnoty. „Equivalent“ znamená rovnocenný ve smyslu hodnoty nebo ceny. „Fair“ znamená spravedlivý jako základ směny. Přiměřená, spravedlivá hodnota.

Fair hearing. Řádný výslech. Takový, který je řádně prováděn. To znamená v souladu se základními zásadami spravedlnosti při zachování zákonného postupu. Řádný výslech musí dát prostor pro uplatnění práva na předkládání důkazů, pro křížový výslech a na zjištění náležitých podložených důkazů. *Viz např. APA*, 5 U.S.C.A. § 556.

Zákony a nařízení upravují procesní náležitosti, s jejichž pomocí lze zajistit provádění řádného výslechu v různých druzích správního řízení. Např. řádný výslech ve věci práva cizince na vstup do Spojených států znamená provést tento výslech před přistěhovaleckými úředníky v souladu se základními zásadami, které stanoví koncepce zákonného postupu, což znamená, že cizinec má mít nejen přiměřenou příležitost předkládat důkazy ve svůj prospěch, ale má právo být seznámen i s důkazy proti němu, takže na konci výslechu může být v situaci, která mu umožní znát veškerý důkazní materiál, na jehož základě se přijímá rozhodnutí. Nestačí, že sami přistěhovalečtí úředníci měli za to, že postupovali správně.

Viz také Fair and impartial trial.

Fair knowledge or skill. Dobrá znalost nebo dovednost.

Fair Labor Standards Act. Zákon o slušných pracovních podmínkách. Federální zákon (1938), který stanovil minimální mzdu (pravidelně zvyšovanou pozdějšími zákony) a maximální pracovní týden v délce 40 hodin v odvětvích pracujících pro obchod mezi státy Unie. Takový zákon upravuje také pracovní dobu a druh práce, která může být prováděna nezletilými. Na základě tohoto zákona byl vytvořen odbor mezd a pracovní doby na ministerstvu práce. 29 U.S.C.A. § 201 a násl. *Viz také Child labor laws, Minimum wage, Wage and hour laws.*

Fairly. Spravedlivě, poctivě, čestně, nestranně, korektně. *Looney v. Elliott, Tex. Civ. App.*, 52 S.W. 2d, 949, 952. Pravdivě, správně. S podstatnou mírou správnosti. „fairly merchantable“ (dobře obchodovatelný) rozvádí myšlenku standardní nebo lepší kvality. *Viz také Equitable, Fair.*

Fair market price. *Viz Fair market value.*

Fair market value. Objektívni tržní hodnota. Částka, za níž majetek může změnit majitele mezi prodávajícím a kupujícím, kteří nejsou vystaveni tlaku, aby museli koupit nebo prodat, a oba dobře vědí o všech důležitých skutečnostech. Tržní hodnotou je míněna cena v hotovosti nebo ekvivalent, který by převáděný majetek vynesl v okamžiku převodu při jeho nejnvýhodnějším využití v plném rozsahu, pokud by byl nabídnut k prodeji na volném trhu v soutěži s jinými podobnými hodnotami, v místě nebo v blízkosti místa, kde se nachází převáděný majetek a v rozumné době, která by dovolila

F.D.A. Viz Food and Drug Administration.

F.D.I.C. Viz Federal Deposit Insurance Corporation.

Feal. Věrný. Nájemci v rytířské službě přísahali svým pánům, že jim budou věrní a loajální (feal and leal). *Feal homager* — věrný poddaný.

Fealty. Ve feudálním právu lenní věrnost; oddanost feudálnímu majiteli panství; feudální povinnost nájemce neboli vazala, která ho zavazovala zachovávat věrnost svému pánu a prokazovat mu poslušnost a služby. Existovaly dva druhy věrnosti: obecná, kterou byli povinovani všichni poddaní svým pánům, a speciální, která vyplývala jen z přísahy a z léna. „Fealty“ znamená věrnost a „feal and leal“ znamená věrný a loajální. Nájemci v rytířské službě a nájemci s lenními služebnostmi museli skládat přísahu věrnosti králi a svým bezprostředním feudálním pánům, přičemž přísaha věrnosti byla podmínkou jejich léna a její porušení mělo za následek propadnutí jejich majetku. Třebaže zahraniční právníci považují pojmy „fealty“ a „homage“ za synonyma, jelikož v některých evropských zemích byly tyto dva závazky sloučeny do jednoho, v Anglii byly rozlišeny a neznamenaly totéž. *Homage* bylo přijetí léna a *fealty* byla přísaha věrnosti vazala, v podstatě feudální pouto a nezbytný princip manství, bez něhož by nemohlo existovat.

Fear. Strach, obava. Uvědomění si zla; hrůza; vědomí přibližujícího se nebezpečí. Duševní reakce na hrozbu. Hluboká úcta a bázeň. Hobbsův zákon obsahuje definici vydírání, které zahrnuje i strach (obavu) z ekonomické ztráty, jakož i z tělesného ublížení. U.S. v. Addonizio, C.A.N.J., 451 F.2d 49, 72.

Feasance. Jednání, konání, plnění. Viz *Malfeasance*; *Misfeasance*; *Nonfeasance*.

Feasant. Provádění, děláni, např. ve frázi „damage feasant“ (poškození), která se používá, když se mluví o dobytku, který se zaběhl na cizí pozemek.

Feasible. Uskutečnitelný, proveditelný, realizovatelný, možný, pravděpodobný. Rozumné ujištění o úspěšnosti. Viz *Possible*.

Feasor. Činitel, tvůrce. *Feasors del estatute* — tvůrce zákona. Používá se i ve složených tvarech, jako je „tort-feasor“ — ten, kdo úmyslně porušuje právo, pachatel.

Feasts. Svátky v církevním kalendáři. V minulosti se jimi datovaly písemné právní úkony a v Anglii byly termínem kvartálních splátek nájemného. Před r. 1875 začínalo funkční období anglických soudů jedním ze čtyř hlavních církevních svátků.

Featherbedding. Na růžích ustláno. Název zaměstnavatelské politiky, při níž se uměle udržuje nebo zvyšuje počet zaměstnaných pracovníků nebo se zvyšuje časový objem práce potřebný na vykonání určitého úkolu. Vyplývá z požadavků zaměstnanců na pracovní jistoty ve světě technologických inovací.

F.E.C.A. Viz Federal Employees' Compensation Act.

Feciales. Ve starém Římě kněží, kteří plnili funkce velvyslanců. Později se jejich funkce omezovala spíše na vyhlašování války a míru.

Fecial law. Odvětví římské právní vědy, která se konceptně přibližovala dnešnímu systému mezinárodního práva. Zabývala se velvyslancetvemi, vyhlašováním války a mírovými smlouvami. Název pochází od *feciales* (v.t.), kteří diplomacii vykonávali.

Federal. Federální. Týkající se nejvyšší státní moci ve svazku států americké federace. Vychází z Ústavy USA, která ji upravuje. Federace jako státní moc, která je rozdělena mezi centrální moc (federaci) a určitý počet územních jednotek, které federaci tvoří (tj. států). Viz také *Federal government*.

Federal Acquisition Regulations. Federální právní úprava vládních zakázek. 48 CFR (Ch. 1).

Federal Acts. Federální zákony. Zákony přijaté Kongresem, které upravují otázky svěřené Ústavou federaci.

Federal agency. Federální výkonný orgán. Výkonná složka, vojenská složka, vládní korporace (státní podnik) či jiná organizace v rámci výkonné moci včetně Výkonného úřadu prezidenta nebo jiných správních orgánů. 5 U.S.C.A. § 552(f).

Federal Aviation Administration. Federální správa letectví. FAA (předtím Federal Aviation Agency) se stala součástí ministerstva dopravy v r. 1967 po přijetí Zákona o ministerstvu dopravy (80 Stat. 932). Jejím úkolem je vydávat předpisy o leteckém provozu v zájmu zvyšování jeho bezpečnosti, podporovat civilní letectví a rozvoj letišť, efektivně využívat vzdušný prostor, vyvíjet a provozovat jednotný systém kontroly leteckého provozu civilních a vojenských letadel, zpracovávat a realizovat programy a právní úpravu zaměřenou na kontrolu hluku, aerodynamických třesků a dalších ekologických vlivů civilního letectví.

Federal Bureau of Investigation. Federální úřad pro vyšetřování. FBI (založený v r. 1908) má za úkol vyšetřovat porušování federálních zákonů kromě těch, které byly zákonem přiděleny jinému federálnímu orgánu. Do působnosti FBI spadá celá řada úkolů v oblasti trestní, občanskoprávní a bezpečnostní. Patří k nim špionáž, sabotáž a další podvrtné aktivity, únosy, vydírání, bankovní loupeže, přeprava kradeného zboží mezi státy, otázky občanských práv, hazardní hry v mezistátním styku, podvody spáchané na vládě, útoky a atentáty na prezidenta a další federální činitele. FBI spolupracuje s dalšími orgány činnými v trestním řízení v oblasti identifikace pomocí otisků prstů, laboratorních služeb, policejního výcviku a Celostátního informačního střediska pro trestnou činnost.

Federal census. Federální sčítání lidu. Sčítání lidu ve státě, území nebo v části státu, které se provádí, řídí nebo kontroluje Úřadem pro sčítání lidu USA, a které tento úřad schváln. Viz *Census*.

Federal citizenship. Federální občanství. Práva a povinnosti z titulu právního postavení občana USA. Právní status občana USA. Osoba narozená nebo naturalizovaná v USA podléhající jejich jurisdikci je občanem USA a občanem tohoto státu, v němž má bydliště. 14. Dodatek k Ústavě USA. Viz také *Citizenship*; *Naturalization*.

Federal common law. Federální common law je odvětví precedenčního (soudcovského) práva, které tvoří federální soudy. Uplatňování tohoto práva omezuje doktrína z případu *Erie* a Zákon o zásadách soudního rozhodování (Rules of Decision Act), který stanoví, že až na případy upravené ústavou, smlouvami, v nichž jsou stranou USA, a kongresovými zákony, musí federální soudy aplikovat státní právo. Federální common law se vyvinulo zejména v oblasti „majetkových“ zájmů, admirality a zahraničních vztahů. *Erie R. Co. v. Tompkins*, 304 U.S. 64, 58 S. Ct. 817, 82 L. Ed. 1188. Viz také *Erie v. Tompkins*; *Rules of Decision Act*; *Swift v. Tyson Case*.

Federal Communications Commission. Federální komise pro spoje. Byla vytvořena Zákonem o spojích (Communications Act) v r. 1934 k řízení mezistátních a zahraničních drátových a rádiových spojů ve veřejném zájmu. Zákon o spojových satelitech (Communications Satellite Act) z r. 1962 jí svěřil další řídicí pravomoci. Rozsah jejich pravomocí zahrnuje rozhlasové a televizní vysílání, provozování telefonní a telegrafní sítě a kabelové televize, vydává předpisy pro oboustranný rádiový styk a komunikaci prostřednictvím satelitů.

Federal courts. Federální soudy. Soudy, které jsou součástí systému soudů USA, na rozdíl od státních, okresních nebo městských soudů. Jsou zřízeny buď čl. III. Ústavy USA nebo Kongresem. Viz jednotlivé druhy soudů, např. *Courts of Appeals, U.S.*; *Claims Court, U.S.*; *District (District courts)*; *Supreme court*; *Three—judge courts*.

Federal crimes. Federální trestné činy. Činy, které za trestné prohlásil federální zákon. Neexistují federální trestné činy podle common law, i když mnohé federální zákony převzaly prvky trestných činů z obecného práva. Většina federálních trestných činů je kodifikována v Hlavě 18 Sbírký zákonů USA, třebaže další hlavy také obsahují konkrétní trestné činy. Tyto trestné činy, (např. vyhýbání se placení daní, únosy přes hranici státu atd.) stíhají federální soudy.

Federal Deposit Insurance Corporation. Federální korporace pro pojištění vkladů. FDIC je nezávislým orgánem federální vlády. Až do výše stanovené zákonem 125 U.S.C.A. § 1811, pojišťuje vklady ve vybraných bankách a spořitelnách.

Federal Employees' Compensation Act. Zákon o náhradách poskytovaným státním zaměstnancům. Druh kompenzačního plánu pro zaměstnance federální vlády, podle něhož se vyplácí podpora při úmrtí nebo invaliditě, jestliže k nim došlo při plnění pracovních povinností. 5 U.S.C.A. §§ 8101 a násl.

Federal Employer's Liability Act. Zákon o odpovědnosti státních zaměstnavatelů. Federální zákon o kompenzaci pracovníků státní správy, který chrání zaměstnance železnic pracujících v mezistátním a zahraničním obchodě. 45 U.S.C.A. § 51 a násl. Vyplácí se náhrada za úmrtí nebo invaliditu, k nimž došlo při plnění pracovních povinností.

Federal Energy Regulatory Commission. Federální komise pro regulaci energetiky. Následnická organizace po Federal Power Commission, která odpovídá za provádění Zákona o přírodním plynu (Natural Gas Act) a Zákona o využívání přírodního plynu (Natural Gas Policy Act).

Federal farm credit system. Federální systém úvěrování farem. Skládá se z Federálních pozemkových bank, Federálního sdružení pozemkových bank, Federálních bank pro poskytování dočasných úvěrů, sdružení pro úvěrování zemědělské produkce, družstevních bank, jakož i z dalších institucí. Celý systém úvěrování farem řídí Správa pro úvěrování farem, což je nezávislý výkonný orgán, který určuje politiku a vykonává dozorní pravomoci. 12 U.S.C.A. §§ 2001—2260. Viz také *Farm Credit Administration*.

Federal government. Federace. Systém státní moci na úrovni federace, kterou tvoří Unie nebo konfederace několika nezávislých států. V úzkém slova smyslu existuje rozdíl mezi *konfederací* a *federací*. Konfederace označuje svazek neboli trvalé spojení několika států, z nichž každý

je suverénní a nezávislý a z nichž každý si zachovává svou důstojnost, organizaci a suverenitu. Ústřední moci odevzdávají členské státy omezené kontrolní a řídicí pravomoci, jako jsou mezinárodní a diplomatické vztahy. V tomto případě jsou stavebním kamenem konfederace státy a ústřední moc působí na ně, nikoli na jednotlivé občany. Na druhé straně federaci tvoří unie států (např. USA), přičemž tento svazek není natolik tuhý, aby ničil jejich individuální organizační strukturu nebo aby je zbavoval jejich pseudosuverenity, pokud jde o správu jejich čistě místních věcí; je to ovšem natolik pevný svazek, že ústřední moc má jak vnější, tak vnitřní suverenitu, přičemž správa společných záležitostí je namířena nikoliv na státy jako organizační jednotky, ale na lid jako kolektiv občanů celé země. Němčina rozlišuje tyto dvě formy vlády pomocí pojmů „*Staatenbund*“ (konfederace států) a „*Bundesstaat*“ (federace). Viz také *Federal*.

Federal grand jury. Viz *Jury*.

Federal Home Loan Bank Board. Federální bankovní rada pro úvěrování bytové výstavby. Federální orgán, který byl v minulosti pověřen řízením spořitelních a úvěrových sdružení a systému federálních bank pro úvěrování bytové výstavby. Byl zrušen v r. 1989 a jeho funkce dnes vykonává Office of Thrift Supervision a Federal Housing Finance Board. Viz také *Federal Housing Finance Board*; *Office of Thrift Supervision*.

Federal Home Loan Banks. Banky založené federálním zákonem o bankách pro úvěrování bytové výstavby (Federal Home Loan Bank) z r. 1932 s cílem zajistit stálý dostatek kapitálu pro financování bytové výstavby. Banky řídí Federální rada pro financování bytové výstavby. Členy systému federálních bank pro stavební úvěry se mohou stát spořitelni a úvěrové ústavy, pojišťovny a další podobné společnosti, které poskytují dlouhodobé hypotekární úvěry, a které si tak mohou půjčovat od jedné z dvanácti regionálních bank rozmístěných po celé zemi.

Federal Home Loan Mortgage Corporation. Federální korporace pro poskytování hypotekárních úvěrů na bytovou výstavbu. Federální orgán, který nakupuje první hypotéky (konvenční i pojištěné federální vládou) od členů Federálního rezervního systému a členů Federálního systému bank pro úvěrování bytové výstavby. Běžně se mu říká „*Freddie Mac*“.

Federal Housing Administration. Federální správa pro bytovou politiku. Federální orgán, který založil Kongres v r. 1934 a který pojišťuje hypotekární úvěry na bytovou výstavbu, jež poskytují půjčovatelé, které musí schválit FHA, tj. takové úvěry, které splňují normy FHA, která se snaží učinit z hypoték atraktivnější investici pro půjčovatele.

Federal Housing Finance Board. Federální rada pro financování bytové výstavby. Nezávislý orgán výkonné moci pověřený dohledem nad systémem Federálních bank pro úvěrování bytové výstavby. Viz také *Federal Home Loan Banks*.

Federal instrumentality. Federální správní orgán. Instituce, nebo agentura, kterou federální vláda používá pro realizaci a provádění federálních zákonů nebo pro výkon funkcí federace. *Capitol Building & Loan Ass'n v. Kansas Commission of Labor and Industry*, 148 Kan. 446, 83 P.2d 106, 107. Státní orgán, který je imunní vůči kontrole ze strany států. *Waterbury Sav. Bank v. Danaher*, 128 Conn. 78, 20 A.2d 455, 458. Viz *Administrative agency*.

Federal Insurance Contributions Act. Federální zákon o příspěvcích na pojištění. Federální zákon, který zaměstnancům, samostatně výdělečně činným osobám a zaměstnavatelům ukládá dávky sociálního pojištění. Podle F.I.C.A. odvádí zaměstnavatel stejnou dávku (či daň), jakou platí zaměstnanec. Z těchto daní se financují programy sociální a zdravotní péče.

Federalism. Federalismus. Vzájemné vztahy mezi členskými státy federace a vztahy mezi státy a federací.

Federalist papers. 85 esejí, v nichž Alexander Hamilton, James Madison a John Jaye vložili své názory a obhajovali přijetí Ústavy Spojených států. Kromě šesti byly všechny poprvé publikovány od října 1787 do dubna 1788 v „Independent Journal“, který vycházel v New Yorku.

Federal Judicial Code. Federální zákoník o justici. Tento zákoník obsažený v Hlavě 28 Sbírký zákonů USA se zabývá organizací, jurisdikcí a příslušností federálního justičního systému a řízením před soudy, které ho tvoří. Zahnuje i ministerstvo spravedlnosti, soudce a zaměstnance soudů.

Federal jurisdiction. Federální jurisdikce. Pravomoci federálních soudů, které stanovila Ústava USA (čl. III) a zákony Kongresu (např. Hlava 28 Sbírký zákonů USA). Viz Diversity of citizenship; Federal question jurisdiction.

Federal Land Banks. Federální pozemkové banky. Regionální banky založené Kongresem, které řídí Federální správa pro úvěrování farem s cílem poskytovat hypotekární úvěry farmářům. Viz Federal farm credit system; Federal Home Loan Banks.

Federal laws. Viz Federal Acts.

Federal Maritime Commission. Federální komise pro námořní dopravu řídí vnitrostátní a zahraničně obchodní lodní a námořní přepravu. Zajišťuje obchodní styky USA se všemi zeměmi za rovných a spravedlivých podmínek a dohlíží, aby v lodní dopravě nevznikl nepovolený monopol. Dosahuje to pomocí dohledu, který vykonává nad lodními přepravci, zajišťuje, aby se vybíraly poplatky pouze v takové sazbě jaké stanoví, schvaluje dohody mezi osobami, na které se vztahuje zákon o lodní dopravě, zaručuje stejné zacházení přístavních orgánů se všemi loděři a dopravci a dalšími subjekty podléhajícími zákonu o lodní dopravě a zajišťuje příslušnou finanční odpovědnost za odškodnění cestujících a za znečišťování vod ropnými produkty.

Federal Mediation and Conciliation Service. Federální zprostředkovatelská a smírčí služba napomáhá při řešení a prevenci sporů v mezistátním (meziamerickém) obchodě mezi odbory a zaměstnavateli tím, že poskytuje zprostředkovatele, kteří pomáhají stranám řešit jejich nesrovnalosti. Služba může zasahovat z vlastní iniciativy a nebo ji může do sporu pozvat některá strana. Zprostředkovatelé nemají zákonné donucovací pravomoci a mohou používat jen přesvědčovací prostředky. Služba rovněž pomáhá při zajišťování neutrálních vyšetřovatelů či arbitrářů.

Federal National Mortgage Association. Vládní hypotekární sdružení. Bylo založeno v r. 1938 s úkolem vytvořit sekundární trh hypoték, kde se prodávají a nakupují hypotéky garantované Správou pro válečné vyloužení a hypotéky pojištěné Federální správou pro výstavbu bytů. Zkráceně se tomuto sdružení říká „Fannie Mae“.

Federal Power Commission. Federální komise pro energetiku. Její funkce, které spočívaly v řízení energetického průmyslu, převzalo ministerstvo energetiky resp. Federální komise pro řízení energetiky.

Federal pre-emption. Přednostní právo federace. Ústava USA a zákony Kongresu delegovaly na federaci výlučné pravomoci nad některými záležitostmi, jako je mezistátní obchod a vnitrostátní nepokoje a vyloučily tyto otázky z jurisdikce států. Nastává, když se federální zákon vztahuje na příslušnou záležitost či oblast, kde státní soudy nemohou svou jurisdikci uplatnit. State v. McHorse, 85 N.M. 753, 517 P.2d 75, 79. Viz také Pre-emption.

Federal question jurisdiction. Jurisdikce ve věcech příslušejících federaci. Věci, které vyplývají z Ústavy USA, zákonů Kongresu a mezinárodních smluv, v nichž je USA stranou, včetně jejich výkladu a aplikace, v nichž byla jurisdikce vydělena federálním soudům, se běžně nazývají „federálními záležitostmi“. Viz Ústav USA čl. III, odd. 2 a 28 U.S.C.A. § 1331.

Federal Register. Federální rejstřík se publikuje každý den a jeho prostřednictvím se veřejnost dovídá o vyhláškách a dalších právních předpisech federálních orgánů výkonné moci. Materiály pokrývají širokou škálu činnosti federace. Důležitou funkcí Federálního rejstříku je, že obsahuje i navrhované změny (zásady, normy, právní předpisy atd.) předkládané vládními orgány. Při každé navrhované změně se občané nebo skupiny vyvíjejí k účasti na projednávání navrhované úpravy předkládaním písemných materiálů, názorů a argumentů a někdy i formou osobní ústní argumentace. Po schválení se pak tyto normy a předpisy publikují ve Sbírce federálních předpisů.

Federal regulations. Viz Code of Federal regulations; Federal Register.

Federal Reporter. Federální soudní zpravodaj (skládá se z první a druhé edice) zveřejňuje rozhodnutí těchto federálních soudů: 1880 — 1932 Circuit Court of Appeals, District Courts, U.S. Court of Customs and Patent Appeals, Court of Claims of the U.S., Court of Appeals of the District of Columbia

1932 — dodnes U.S. Court of Appeals

1932 — 1982 U.S. Court of Customs and Patent Appeals

1942—62, 1972 — dodnes Emergency Court of Appeals

1960 — 1982 U.S. Court of Claims (rozhodnutí tohoto soudu jsou publikována ve zpravodaji tohoto soudu od r. 1983 dodnes).

Federal Reserve Act. Zákon o federálních rezervních bankách, které udržují finanční rezervy, emitují bankovky, půjčují peníze dalším bankám a provádějí bankovní dozor. Zákon uplatňuje Rada federálního rezervního systému (Federal Reserve Bank (v.t.)).

Federal Reserve Banks. Federální rezervní banky. Viz Federal Reserve Act; Federal Reserve Board of Governors; Federal Reserve system.

Federal Reserve Board of Governors. Rada guvernérů federálního rezervního systému. Sedmičlennou Radu guvernérů jmenuje prezident a potvrzuje Kongres. Stanovuje úroveň finančních rezerv členských bank, posuzuje a schvaluje pohyb diskontních sazeb federálních rezervních bank, stanovuje stropy úrokových sazeb u termínovaných a spořitelních vkladů a vydává

předpisy. Členové rady zasedají i ve Federálním výboru pro volný trh, což je hlavní nástroj realizace monetární politiky rady.

Federal reserve notes. Federální bankovky. Jde o jistý druh měny, kterou vydávají federální rezervní banky ve formě neúročených dluhopisů splatných doručiteli při předložení. Tyto bankovky (např. v hodnotě 1, 5, 10 atd. dolarů) jsou nejrozšířenější papírovou měnou, která nahradila stříbrné a zlaté certifikáty, jenž byly kryty stříbrem a zlatem. Jde o přímé obligace Spojených států.

Federal Reserve System. Federální rezervní systém. Sít dvanácti centrálních bank, k nimž patří většina bank s federální působností, k nimž se mohou přidat i banky registrované v jednotlivých státech. Pravidla členství vyžadují investování kapitálu a minimální úroveň rezerv. Byl založen v r. 1913 k tomu, aby dal zemi pružnou měnu, poskytl prostor a možnosti pro diskontování obchodních cenných papírů a zkvalitnil bankovní dozor. Systém má pět částí: Radu guvernérů ve Washingtonu, 12 federálních rezervních bank, jejich pobočky a expositury po celé zemi, Federální výbor pro volný trh, federální poradní radu a komerční členské banky, k nimž patří všechny banky s působností po celých USA a banky registrované v jednotlivých státech, které se k systému dobrovolně připojí.

Federal Rules Act. Zákon o procesních pravidlech řízení před federálními soudy. Zákon z r. 1934, který Nejvyššímu soudu USA svěřil pravomoc přijímat federální pravidla občanskoprávního řízení. Viz 28 U.S.C.A. §§ 2071, 2072. Další pravomoci při vyhlášení pravidel obsahuje 28 U.S.C.A. § 2075 (pravidla konkursního řízení), § 2072 (pravidla důkazního řízení) a 28 U.S.C.A. §§ 2071—2074, kde jsou pravidla týkající se řízení ve věcech projednávaných před federálními distriktními soudy a odvolacími soudy.

Federal Rules Decisions. Součást systému Federálního soudního zpravodaje (National Reporter System), který publikuje rozhodnutí federálních soudů, v nichž jsou vykládána a uplatňována Federální pravidla občanskoprávního, trestního a odvolacího řízení, jakož i Federální pravidla důkazního řízení. Obsahuje i články o otázkách řízení před federálními soudy.

Federal Rules of Appellate Procedure. Federální pravidla odvolacího řízení. Pravidla upravují odvolací řízení před federálními odvolacími soudy, distriktními soudy a federálními daňovými soudy, dále řízení o revizi a vynucování nařízení správních orgánů, rad, výborů a veřejných činitelů USA a řízení při žádostech o vydání soudních příkazů (writů) a dalších opravných prostředků, které spadají do kompetence odvolacího soudu nebo soudce.

Některé státy přijaly podle federálního vzoru podobná pravidla, jimiž se řídí řízení před jejich odvolacími soudy.

Federal Rules of Civil Procedure. Federální pravidla občanskoprávního řízení. Soubor procesních norem, které upravují občanskoprávní žaloby a spory před federálními distriktními soudy, podle nichž vytvořila většina států vlastní pravidla civilního řízení. Vyhlásil je Nejvyšší soud USA v r. 1938 na základě pravomoci dané Kongresem a od té doby byla periodicky novelizována. Pravidla upravují i kontradiktorní řízení před bankrotními soudy a Doplňková pravidla upravují spory

před admirálními a námořními soudy. Viz 28 U.S.C.A. §§ 2071—2074.

Federal Rules of Criminal Procedure. Federální pravidla trestního řízení. Procesní normy, kterými se řídí trestní řízení před federálními distriktními soudy a soudci (tam, kde je to konkrétně uvedeno). Vyhlásil je Nejvyšší soud USA v r. 1945 na základě pravomoci dané mu Kongresem a od té doby byla několikrát novelizována. Některé státy přijaly podle federálního vzoru podobná pravidla, jimiž se řídí řízení před jejich trestními soudy. Viz 28 U.S.C.A. §§ 2071—2074.

Federal Rules of Evidence. Federální pravidla důkazního řízení. Normy, které upravují přípustnost důkazů předkládaných federálním distriktním soudům a soudcům. Mnoho států přijalo podle federálního vzoru podobná pravidla. Viz 28 U.S.C.A. §§ 2072—2074.

Federal statutes. Viz Federal Acts.

Federal Supplement. Dodatek Federálního soudního zpravodaje publikuje rozhodnutí těchto federálních soudů: 1932 — dodnes U.S. District Courts.

1932—1960 U.S. Court of Claims

1949 — dodnes U.S. Custom Court (svazek 135). (V r. 1980 přejmenován na Court of International Trade). Viz také Federal Reporter.

Federal Tort Claims Act. Zákon o žalobách týkajících se deliktů federální vlády. Vládu USA nelze za občanskoprávní delikty žalovat bez jejího souhlasu. Tento souhlas udělila státní moc v Zákoně o žalobách týkajících se deliktů federální vlády (1946), který značně okleštil imunitu federace při odpovědnosti za občanskoprávní delikty a stanovil podmínky žalob a nároků vznášených proti federální vládě. Zákon (28 U.S.C.A. §§ 1346(b), 2674) zachovává imunitu federace, pokud jde o tradiční kategorie úmyslných deliktů i pokud jde o jednání či opomenutí, která spadají do kategorie „rozhodovacích funkcí a povinností“ federálních orgánů či veřejných činitelů. Viz také Sovereign immunity.

Federal Trade Commission. Federální komise pro obchod. Orgán federální vlády založený v r. 1914. K hlavním úkolům komise patří podpora volné soutěže v mezistátním obchodě cestou stíhání omezování obchodu, jako jsou dohody o pevných cenách, klamavá reklama, bojkoty, nezákonné slučování konkurentů a další metody nekalé soutěže. Viz také Clayton Act; Robinson—Patman Act; Sherman Antitrust Act.

Federation. Federace. Spojení států nebo zemí do jednoho svazku. Viz také Compact; Federal; Federal government; United States. Neregistrované sdružení osob, které mají společný cíl.

Fee. Poplatek. Poplatek stanovený zákonem, který se platí za služby veřejných činitelů nebo za využití privilegií kontrolovaných vládou. Fort Smith Gas Co. v. Wiseman, 189 Ark. 675, 74 S.W.2d 789, 790. Náhrada, honorář nebo odměna za úřední nebo profesionální služby. Fixní odměna účtovaná za práci. Odměna, kompenzace nebo mzda, která se platí za poskytnuté služby nebo za něco, co bylo nebo má být uděláno. Viz také Base (Base fee); Commitment fee; License fee or tax; Poundage fees; Retainer.

Attorney fees. Palmáre advokáta. Účet předložený klientovi za poskytnuté služby (např. hodinové, paušální, nepředvídané výdaje). Palmáre musí být „přiměřené“ (viz např. Modelová pravidla profesionálního cho-

vání 1.5(a)). Celá řada federálních zákonů počítá s úhradou právnických palmáre pro vítěznou stranu (např. 25% úhrady v žalobách o sociálním zajištění v případě pracovní neschopnosti). Viz *Contingent fees*, níže; a rovněž *American rule*; *Equal Access to Justice Act*; *Fee splitting*; *Minimum fee schedules*; *Retainer*; *Suit (Suit money)*.

Contingent fees. Ujednání mezi advokátem a klientem, v němž se advokát zaváže zastupovat klienta za odměnu ve výši procentuálního podílu z vymožené částky, např. 25%, jestliže vyřídí případ mimosoudně a 30%, jestliže půjde věc k soudu. Často se využívá v žalobách o ublížení na zdraví. Tato ujednání o palmáre se řídí soudními pravidly nebo zákonem a jejich výše závisí na druhu žaloby a výši náhrady. Nejsou ovšem povolena v trestních věcech (viz např. ABA, Modelová pravidla profesionálního chování, pravidlo 1.5(c), (d)).

Court fees. Soudní výlohy. Obnos, který je obvykle stanoven zákonem a který se platí soudy nebo jeho představiteli jako náhrada výloh spojených se soudními úkony, jako je výtah ze soudního spisu či trestního rejstříku, palmáre soudce a svědečné (výlohy na svědky). *Dickerson v. Pritchard*, D. C. Ark. 551 F. Supp. 306, 311. Viz např. 28 U.S.C.A. § 1911 a násl. Viz také *Costs*; *Docket (Docket fee)*.

Docket fees. Poplatek za administrativní písemné úkony soudy. Viz *Court fees*, výše a rovněž *Docket*.

Majetkové právo k nemovitostem

Pozemek, který a) je nebo se může stát předmětem držby; a b) je z hlediska trvání vlastnictvím. *Restatement of Property* § 9. Viz také *Fee simple*. Obvykle se slovo „fee“ nebo „fee simple“ používá pro pozemek, ovšem lze je použít pro jakýkoli hmotný či nehmotný statek a znamená absolutní vlastnická práva k věci. In re *Forsstrom*, 44 Ariz. 472, 38 P.2d 878, 888. Držba pozemku, který patří vyššímu pánu (majiteli), který držbu udělil jako odměnu za prokázané služby a za podmínky, že na oplátku držitel poskytne nějakou službu. Slovo „fee“ je ve svém právním významu synonymem slov „feud“ a „fief“ a původně označovalo protiklad termínu „allodium“, což je pozemek ve vlastní držbě člověka, který za toto vlastnické právo není povinen platit rentu či vykonávat služebnost. 2 Bl. Comm. 105. V současné anglické terminologii znamená „fee“ pozemek, který může přecházet děděním, což je nejvyšší majetkový zájem, který může člověk k lénu nabýt, a když se toto slovo použije bez přídavků nebo ve tvaru „fee—simple“ znamená to neomezené vlastnictví prostě jakýchkoli podmínek a omezení vůči dalším dědicům, které ovšem může dále přecházet na mužské, ženské, přímé či nepřímé potomky. 2 Bl. Comm. 106.

Base fee. Ukončitelné, podmíněné vlastnictví pozemku, nikoli však absolutní „fee simple“.

Conditional fee. Pozemek děděný s podmínkou nebo s určitým omezením ve prospěch konkrétních dědiců a vylučující jiné eventuální dědice. *Blume v. Percy*, 204 S.C. 409, 29 S.E.2d 673, 674, například přecházející jen na přímé a vlastní dědice zůstavitele s vyloučením nepřímých potomků; nebo na vlastní mužské dědice s vyloučením přímých a nepřímých ženských dědiců. Říkalo se tomu „podmíněné dědictví“ proto, že při darování obsahovalo výslovnou či implikovanou podmínku o tom, že jestliže nabyvatel zemře bez uvedených dědi-

ců, vlastnický nárok na pozemek se vrátí postupiteli. Tento termín zahrnuje nárok na pozemkový statek, který započne nebo končí po splnění nějaké podmínky a někdy ho lze použít i jako synonymum výrazu „base fee“, tj. vlastnický nárok na zděděný pozemek, který končí, jestliže nastane nějaká eventuelní událost.

Determinable fee. Specifikovatelné, ukončitelné vlastnické právo k pozemku. Říká se mu rovněž „base fee“ nebo „qualified fee“, tj. jde o takové vlastnické právo k pozemku, které je vázáno na nějakou podmínku a které musí skončit, jakmile tato podmínka nastane. Plnoprávné vlastnictví pozemku, které podléhá ukončení po nějakém činu či události, které jsou vyjádřeny jako jeho omezení, jež vymezují jeho trvání, nebo jehož rozsah lze odvodit ze zákona. Takové vlastnictví může trvat věčně a v tom případě je to „fee“, ovšem když může skončit po nějaké události, je to „determinable fee“ neboli „qualified fee“.

Determinable fee or fee simple. Vlastnický vztah k pozemku, který je časově omezen.

Fee damages. Viz *Damages*.

Fee expectant. Tímto termínem se někdy označuje vlastnické právo k pozemku, které vznikne, dá-li se pozemek muži a jeho manželce a jejich dětem. Viz *Frank—marriage*.

Fee simple. Viz samostatné heslo *Fee simple*.

Fee simple defeasible. Zrušitelné vlastnické právo k pozemku. Vlastnický titul, který nabývají správci svěřeného dědictví, když je právní titul ze závěti postoupen na správce, který je povinen rozdělit svěřený majetek po nějaké události. Jinak se tomu říká rovněž „determinable fee“ „base fee“ nebo „qualified fee“. *Kanawha Val. Bank v. Hornbeck*, 151 W.Va. 308, 151 S.E.2d 694, 700.

Great fee. Ve feudálním právu označení pozemku, který svěřila do držby přímo Koruna.

Knight's fee. Viz *Knights fee*.

Limited fee. Omezené vlastnictví pozemku. Tyto majetkové nároky se zakládají na „qualified fees“, „conditional fees“ a „fees—tail“ (statek s omezeným dědicovým právem). Jde o protiklad „fee—simple“.

Plowman's fee. Ve starém anglickém právu to byl jistý druh léna, které bylo vlastní malorolníkům, něco jako „gavelkind“ (manství). Pozemky přecházely rovným dílem na všechny syny nájemce.

Qualified fee. V anglickém právu vlastnický vztah k pozemku s určitou omezující podmínkou, při jejímž splnění končil. Jinak též „base fee“. Majetkový nárok, který mohl trvat věčně, ale který také mohl skončit, došlo-li k činu či události, které vymezovaly rozsah či trvání nároku. Majetkový nárok převedený na muže a některého jeho dědice v době, kdy mužův majetkový nárok skončí.

Quasi fee. Majetkové právo k nemovitosti získané porušením cizího práva.

Feed. Poskytnout dodatečnou podporu; upevnit *ex post facto*. Fráze „to feed the mortgage“ znamená, že hypotekární dlužník získává vlastnický titul.

Feeder organization. Subjekt, který obchoduje nebo podniká ve prospěch organizace osvobozené od daní. Tento vztah ovšem nemá za účinek daňové osvobození podnikajícího subjektu.

Fee—farm. Druh pachtu cizího pozemku, který je časově neomezený a platí se za něj roční renta, nejsou s ním však spojeny přísahy věrnosti a loajality či jiné povinnosti, které obvykle doprovázejí léno. Jde o institut velice blízký pojmu „*emphyteusis*“ z římského práva. Podle některých autorů se však i s tímto druhem držby pojila přísaha věrnosti. „Fee—farm“ nastává, když se poskytuje lenní držba s podmínkou zaplacení renty ve výši nejméně jedné čtvrtiny hodnoty pozemku. Podle všeho se právě této rentě říkalo „fee—farm“, protože převod pozemku s tak vysokou rentou v podstatě představuje jen pronájem s plnoprávnou neomezenou držbou místo obvyklé metody doživotní nebo časově omezené držby. Fee—farms jsou pozemky v plnoprávné držbě, z nichž majitel pobíral roční rentu, kterým se tak říkalo proto, že se při převodu neomezeného vlastnického práva vyžadovalo zaplacení renty. Tyto pozemky patří do kategorie dědičných pozemků s absolutním majetkovým nárokem (in fee simple). Pronajimateli nezůstává žádný nárok na vrácení, a proto se na ně vztahuje právní zásada, která zakazuje konfiskaci v případě zcizení, jestliže mezi převoditelem a nabyvatelem neexistuje lenní feudální vztah.

Fee—farm rent. Renta, kterou si převoditel vyhradil při převodu „fee—farm“ (v.t.). Může tvořit jednu čtvrtinu nebo jednu třetinu hodnoty pozemku. Jde o nájemné, které vyplývá z vlastnického nároku na pozemek, čili o trvalou rentu, kterou si oprávněná osoba vyhradí při převodu neomezeného majetkového nároku.

Fee interest. Viz *Fee*; *Fee simple*; *Fee tail*.

Fee simple. Samotná slova „fee simple“ znamenají neomezené vlastnictví; když po nich následuje nějaká podmínka nebo omezení, jde o vlastnictví zrušitelné. *Babb v. Rand, Me.*, 345 A.2d 496, 498.

Absolute. „Fee simple absolute“ je ničím neomezené vlastnické právo k pozemku, které patří dotyčné osobě a jeho dědicům a cesionářům trvale, bezpodmínečně a bez jakéhokoli omezení. Absolutní neboli plnoprávné vlastnické právo je také, při němž má vlastník právo na celý majetek, má neomezené právo nakládat s ním během svého života a odkazovat ho svým dědicům či právním nástupcům pro případ smrti. Je neomezený jak dobou svého trvání, tak dispozicním právem i možnost libovolně ho odkazovat. *Slyden v. Hardin*, 257 Ky, 685, 79 S.W.2d 11, 12. Dědictví, při němž člověk a jeho dědici dostávají pozemky absolutně a bez časového či jiného omezení. 2 Bl. Comm. 106. K označení tohoto právního titulu postačuje použít slovo „fee“ a slovíčko „simple“ se přidává jen proto, aby se tento druh vlastnictví odlišil od „fee—tail“ (vlastnictví majetku s omezeným dědicovým právem) a od dalších podmínečných dědictví. Fee—simple znamená „čisté“ vlastnictví, absolutní vlastnictví k pozemkům prostě jakýchkoli podmínek či omezení ve prospěch dalších dědiců, které lze dále odkazovat mužským, ženským přímým i nepřímým potomkům. Jde o nejuplněnější vlastnictví, jaké lze u pozemku mít.

Conditional. Podmíněné vlastnictví pozemků. Jde o takový druh převodu, při němž převoditel převádí absolutní vlastnický titul s podmínkou, že se něco udělá nebo neudělá. Zrušitelný vlastnický nárok, při němž převoditel zůstává právo nabýt pozemek zpět při porušení podmínky, což může vynutit žalobou. V common law bylo podmíněné vlastnictví majetkem, který byl omezen na konkrétní dědice a ostatní vylučoval. Zákon

„De donis“ ovšem přeměnil všechny takto vlastněné pozemky na pozemky s omezeným děděním. 2 Bl. Comm. 110.

Defeasible. Zrušitelné vlastnictví k pozemku. Druh převodu vlastnictví k pozemku, který lze na základě nějaké události zrušit. Majetkový nárok, který může trvat věčně, ale který může také skončit, jestliže dojde či nedojde ke konkrétní události, se nazývá „fee simple defeasible“. *Newbern v. Barnes*, 3 N. C. App. 521, 165 S.E.2d 526, 530.

Determinable. Ukončitelné vlastnictví vzniká při převodu, v němž jsou použity formulace, jejichž výsledkem je vznik absolutního vlastnictví s výhradou jeho ukončení, jestliže nastane nějaká konkrétní událost. *Selection of Town of Nahant v. U.S.*, D. C. Mass., 293 F. Supp. 1076, 1978.

Fee simple title. Viz *Fee simple*.

Fee splitting. Dělbá palmáre. Rozdělení právního palmáre mezi advokátem, který řeší záležitost a advokátem, který mu ji postoupil, nejčastěji proto, že mu chyběl dostatek zkušeností k řešení dané záležitosti.

Fee tail. Majetek s omezeným děděním. Absolutní vlastnictví k pozemku se stanovenou dědicovou posloupností, která se omezuje jen na vlastní potomky zůstavitele, a při němž neplatí obvyklá posloupnost ze zákona. *Coleman v. Shoemaker*, 147 Kan. 689, 78 P.2d 905, 907. Dědičný pozemek, který nabyl nějaký člověk a jeho vlastní potomci, nebo který je omezen na určité skupiny dědiců. Odpovídá institutu *feudum talliatum* z feudálního práva. Má se za to, že celá koncepce byla převzata z římského práva, kde existovala možnost stanovit u pozemků dědicovou posloupnost cestou *fidei commissa* na děti a svobodné občany a jejich potomky s omezením zcizování. Různé varianty a zvláštní charakteristické rysy tohoto druhu dědičného majetku viz *heslo Tail, Estate in*.

Fegangi. Ve starém anglickém právu zloděj dopadený na útěku i s kradenými věcmi.

Fehmgerichte. Fémové soudy. Název tajných tribunálů, které byly rozšířeny v Německu od konce 12. stol. do poloviny 16. stol., a jež si přivlastnily celou řadu funkcí státní moci, která byla příliš slabá na to, aby udržela právo a pořádek. Vyvolávaly hrůzu u všech, kdo se jim dostali do rukou. Jeden z takových soudů byl ve Vestfálsku (i když jeho pravomoci nebyly široké) až ho nakonec zrušil nejmladší bratr Napoleonův Jérôme Bonaparte v r. 1811.

Feigned. Fiktivní, smyšlený, předstíraný, domnělý, nepravý, simulovaný.

Feigned accomplice. Falešný spolupachatel. Komplic, který předstírá, že připravuje s ostatními spáchání trestného činu, ovšem dělá to jen s cílem odhalit jejich záměry a podat svědectví proti nim. Viz *Informer*.

Feigned action. Předstíraná žaloba. Dnes zastaralá žaloba, která se podávala s nějakým nepoctivým cílem na základě domnělého práva, když žalující neměl řádný žalobní důvod. Při předstírané žalobě jsou tvrzení v podání pravdivá. Liší se od *false action*, která obsahuje falešná tvrzení. Viz také *Feigned issue*.

Feigned diseases. Simulované nemoci. Předstíraná choroba. Nemoci se předstírají ze tří hlavních důvodů — strach, stud nebo snaha o majetkový prospěch.